

Βαλκανικοί Πόλεμοι: «Η εθνική ομοφυξία και τα θαύματά της»

**Βέλτιστο
Σενάριο**

Γνωστικό αντικείμενο:

Ιστορία (ΠΕ)

Δημιουργός Σεναρίου: ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑ ΜΑΝΤΖΑΡΙΔΟΥ (Εκπαιδευτικός)

Έλεγχος Σεναρίου με τα Προγράμματα Σπουδών: ΚΟΡΝΑΡΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ/ΚΑΣΚΑΜΑΝΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
(Σχολικός Σύμβουλος)

Έλεγχος Επιστημονικής Επάρκειας Σεναρίου: ΒΙΤΟΥΛΗΣ ΜΙΧΑΗΛ/ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ (Συντονιστής)

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.Π.Ε.Θ.

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.Π.Ε.Θ.

Σημείωση

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν αυτόματης δημιουργίας και εκτύπωσης του Ψηφιακού Διδακτικού Σεναρίου με Τίτλο: «**Βαλκανικοί Πόλεμοι: «Η εθνική ομοψυχία και τα θαύματά της»**».

Δημιουργήθηκε στις **07/05/2015 - 00:45** και έχει υποστηρικτικό ρόλο στο έργο του εκπαιδευτικού.

Δεν αντικαθιστά το Ψηφιακό Διδακτικό Σενάριο, το οποίο περιέχει όλο το Διαδραστικό Περιεχόμενο και αξιοποιεί τις ψηφιακές δυνατότητες της Πλατφόρμας «Αίσωπος».

Το σενάριο αυτό έχει χαρακτηριστεί ως «Βέλτιστο» ύστερα από αξιολόγηση από δύο αξιολογητές και είναι αναρτημένο με το πλήρες ψηφιακό περιεχόμενό του στην Πλατφόρμα «Αίσωπος».

Το Διαδραστικό Ψηφιακό Διδακτικό Σενάριο με το πλήρες ψηφιακό περιεχόμενό του βρίσκεται στον σύνδεσμο:

<https://aesop.iep.edu.gr/node/20572>

Επισημαίνεται ότι τα σενάρια της Πλατφόρμας «Αίσωπος» διακρίνονται σε:

Υποδειγματικά Σενάρια: Ψηφιακά Διδακτικά Σενάρια που έχουν προκύψει από επιστημονικές επιτροπές εμπειρογνομώνων (Εκπαιδευτικοί Αυξημένων Προσόντων, Σχολικοί Σύμβουλοι, Μέλη ΔΕΠ / Επιστημονικό Προσωπικό του ΙΕΠ).

Βέλτιστα Σενάρια: Αξιολογημένα Ψηφιακά Διδακτικά Σενάρια εκπαιδευτικών με βαθμολογία άνω των 70 μονάδων.

Επαρκή Σενάρια: Αξιολογημένα Ψηφιακά Διδακτικά Σενάρια εκπαιδευτικών με βαθμολογία από 50 έως 70 μονάδες.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης» - MIS: 479325, ΣΑΕ: 2014ΣΕ24580051.

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.Π.Ο.ΠΑΙ.Θ.

Η Πλατφόρμα Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής, Αξιολόγησης και Παρουσίασης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος», αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης.

Ομάδα Επιστημονικής και Διοικητικής Εποπτείας της Πράξης:

Επιστημονικός Υπεύθυνος Πράξης για τις Δράσεις που αφορούν το Ι.Ε.Π: Ιωάννης Σταμουλάκης, Φιλολόγος, Σύμβουλος Α' Υ.Π.Ο.ΠΑΙ.Θ.

Υπεύθυνος Υποέργου 1: Ιωάννης Σταμουλάκης, Φιλολόγος, Σύμβουλος Α' Υ.Π.Ο.ΠΑΙ.Θ.

Υπεύθυνος Υποέργου 2: Νικόλαος Γραμμένος, Πληροφορικός, Σύμβουλος Γ' Ι.Ε.Π.

Υπεύθυνος Υποέργου 3: Νικόλαος Γραμμένος, Πληροφορικός, Σύμβουλος Γ' Ι.Ε.Π.

Επιστημονική Συντονίστρια των ειδικών επιστημόνων του Υποέργου 1: Βασιλική Καραμπέτσου, Φιλολόγος, Εισηγήτρια Ι.Ε.Π.

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.Π.Ο.ΠΑΙ.Θ.

Φύλλα Εργασίας Σεναρίου

Το παρόν ψηφιακό σενάριο περιέχει φύλλα εργασίας, τα οποία είναι συνημμένα στο αρχείο «PDF» και μπορείτε να τα ανοίξετε κάνοντας διπλό κλικ πάνω στο εικονίδιο.

- 1η Φάση: Δεν υπάρχει
- 2η Φάση: Δεν υπάρχει

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.Π.Ε.Θ.

Γενική Περιγραφή Σεναρίου

Γνωστικό Αντικείμενο

Ιστορία (ΠΕ) (Δημοτικό)

Εκπαιδευτικό Πρόβλημα

Στην Ελλάδα οι νίκες των Βαλκανικών πολέμων επισκιάζονται από τον Εθνικό Διχασμό που ακολούθησε τη διαμάχη ανάμεσα στον πρωθυπουργό Βενιζέλο και το βασιλιά Κωνσταντίνο και βέβαια από το μεγάλο εθνικό τραύμα, τη Μικρασιατική Καταστροφή. Για το λόγο αυτό παρατηρείται η παραδοξότητα, οι Βαλκανικοί Πόλεμοι να μην αποτελούν αυτοδύναμο ή αυτοτελές γεγονός για την ελληνική ιστοριογραφία αλλά να εντάσσονται ως ένα επεισόδιο σε μια μακρά σειρά γεγονότων, η οποία και καταλήγει στη Μικρασιατική Καταστροφή το 1922. Ωστόσο, οι Βαλκανικοί πόλεμοι υπήρξαν (και παραμένουν) το μεγαλύτερο πολεμικό επίτευγμα του νεοελληνικού κράτους από την ίδρυσή του. Με συγκριτικά μικρό ανθρώπινο και υλικό κόστος και σε διάστημα μόλις δέκα μηνών διπλασιάστηκαν η έκταση και ο πληθυσμός της χώρας. Παράλληλα, οι Βαλκανικοί Πόλεμοι θα πρέπει να διαβαστούν ως η αρχή του τέλους της μακραίωνης συμβίωσης πολυποίκιλων πολιτισμικών κοινοτήτων στα Βαλκάνια, καθώς σηματοδοτούν την ηγεμονία της αρχής των εθνοτήτων.

Από την οπτική της διδακτικής προσέγγισης του περιεχομένου και των μεθόδων διδασκαλίας, η μετάθεση του ενδιαφέροντος από τα γεγονότα (πολεμικά, διπλωματικά κλπ.) στις δεξιότητες (ιστορική σκέψη) άλλαξε τον προσανατολισμό των εκπαιδευτικών πρακτικών. Η αλλαγή αυτή επηρέασε τόσο τη μέθοδο διδασκαλίας όσο και το περιεχόμενο. Δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή στην κατανόηση των μεθόδων της ιστορίας, με στόχο την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης. Ως προς το περιεχόμενο η επικέντρωση στα πολεμικά και πολιτικά γεγονότα έδωσε τη θέση της στην ολική ιστορία (καθημερινή ζωή, θεσμοί, κοινωνικές δομές κλπ.). Οι πρακτικές αυτές εξοικείωσαν τους μαθητές με τη χρήση των πηγών αλλά περιόρισαν τις ιστορικές τους γνώσεις. Όπως και στις νέες διδακτικές προσεγγίσεις της ιστορίας, έτσι και στο παρόν διδακτικό σενάριο, οι δύο παραπάνω ακραίες τάσεις έχουν εγκαταλειφθεί. Ζητούμενο στο σχεδιασμό και στην ανάπτυξη του σεναρίου «Βαλκανικοί Πόλεμοι» είναι η καλή γνώση γεγονότων των Βαλκανικών Πολέμων, αλλά επίσης και η διαχείριση των πηγών με τρόπο που να αναπτύσσεται η ιστορική σκέψη. Οι ιστορικές πηγές προσεγγίζονται με ερωτήματα τα οποία, εντός του κατάλληλου παιδαγωγικού πλαισίου, οδηγούν στην ανασύνθεση των σημαντικών όψεων του παρελθόντος στη σκέψη των μαθητών. Τα ερωτήματα, δηλαδή, λειτουργούν ως πυξίδες που προσανατολίζουν τους μαθητές ώστε να οδηγηθούν σε συμπεράσματα.

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Γενική περιγραφή περιεχομένου

Οι μαθητές και οι μαθήτριες αναδεικνύουν τους λόγους που οδήγησαν στη συμμαχία των βαλκανικών κρατών εναντίον της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, ανασυνθέτουν την γεωγραφία των εμπλεκόμενων περιοχών, εντοπίζουν τα κυριότερα πολεμικά γεγονότα των Βαλκανικών Πολέμων και ακολούθως κατανοούν τους λόγους που έφεραν σε ρήξη τη Βουλγαρία με την Ελλάδα και τη Σερβία. Τέλος, συζητούν τους λόγους στους οποίους οφείλεται η θετική έκβαση των Βαλκανικών Πολέμων για την Ελλάδα.

Διδακτικοί Στόχοι

- Οι μαθητές να γνωρίσουν τα κυριότερα πολεμικά και διπλωματικά γεγονότα των Βαλκανικών Πολέμων.
- Οι μαθητές να κατανοήσουν τους λόγους που οδήγησαν σε συμμαχία τα βαλκανικά κράτη.
- Οι μαθητές να αναλύσουν τα αποτελέσματα των Βαλκανικών Πολέμων για την Ελλάδα.
- Οι μαθητές να ξαναδιαβάσουν τα γεγονότα των Βαλκανικών Πολέμων από διαφορετική οπτική.

Λέξεις κλειδιά που χαρακτηρίζουν τη θεματική του σεναρίου

- Βαλκανικοί Πόλεμοι
- Ελλάδα
- Ελευθέριος Βενιζέλος
- διάδοχος Κωνσταντίνος
- Νεότουρκοι
- Βουλγαρία
- Σερβία
- Μαυροβούνιο
- Θεσσαλονίκη
- Τουρκία
- Οθωμανική Αυτοκρατορία

Υλικοτεχνική υποδομή

Τάξη, Εργαστήριο Υπολογιστών, Διαδραστικός Πίνακας ή Βιντεοπροβολέας

Τυπικός χρόνος αλληλεπίδρασης με το εκπαιδευτικό σενάριο σε διδακτικές ώρες για δουλειά εντός του σχολείου

2 ώρες

Πνευματικά δικαιώματα ή άλλοι αντίστοιχοι περιορισμοί

Ανοιχτή πρόσβαση

Εκτιμώμενο Επίπεδο Δυσκολίας

Μέτριας δυσκολίας

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Τύπος Διαδραστικότητας

Συνδυασμός παθητικής και ενεργητικής μάθησης

Επίπεδο Διαδραστικότητας

υψηλό

Προτεινόμενη ηλικιακή ομάδα

9-12

Εκπαιδευτική Βαθμίδα που απευθύνεται το σενάριο

Δημοτικό

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.Π.Ε.Θ.

Σύνοψη φάσεων σεναρίου:

1η Φάση: Α' Βαλκανικός Πόλεμος

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Εργαστήριο Υπολογιστών

Δομικά - Διαδραστικά στοιχεία:

1. Χρονολόγιο: Η Εξέλιξη των Βαλκανικών Πολέμων
2. Οι Νεότουρκοι
3. Το διάγγελμα του βασιλιά Γεωργίου Α' "Προς τον Λαό μου"
4. Τα Αίτια και οι Αφορμές
5. Διαβάστε την Εικόνα.
6. Οι Πολεμικές Κινήσεις των Ελληνικών Συμμαχικών Στρατευμάτων κατά τη διάρκεια του Α' Βαλκανικού Πολέμου
7. Οι Πολεμικές Κινήσεις των Σερβικών Συμμαχικών Στρατευμάτων κατά τη διάρκεια του Α' Βαλκανικού Πολέμου
8. Οι Πολεμικές Κινήσεις των Βουλγαρικών Συμμαχικών Στρατευμάτων κατά τη διάρκεια του Α' Βαλκανικού Πολέμου
9. Η Μάχη στο Σαραντάπορο και... ο Μαρμαρωμένος Βασιλιάς
10. Όταν Γράφουν οι Στρατιώτες: Συνθήκες Πολέμου
11. Η Συνθήκη του Λονδίνου: Οι Χάρτες Αλλάζουν
12. Η Συνθήκη του Λονδίνου: Οι Χάρτες Αλλάζουν

2η Φάση: Β' Βαλκανικός Πόλεμος

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Εργαστήριο Υπολογιστών

Δομικά - Διαδραστικά στοιχεία:

1. Γράμματα από το Μέτωπο
2. Μια... Άλλη Ανάγνωση των Αιτιών
3. Οι Αιτίες Έναρξης του Β' Βαλκανικού Πολέμου

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Οι Συμμαχίες και οι Αντίπαλοι

5. Η Απελευθέρωση της Μακεδονίας
6. Η Συνθήκη του Βουκουρεστίου: Η Μεγάλη Ελλάδα
7. Οι Μεγάλοι Πρωτεργάτες
8. Ο Διπλωμάτης και ο Πολεμιστής

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

1η Φάση: Α' Βαλκανικός Πόλεμος

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Εργαστήριο Υπολογιστών

Οι μαθητές και οι μαθήτριες εντοπίζουν τα βασικά πολεμικά και διπλωματικά γεγονότα του Α΄ Βαλκανικού Πολέμου. Κατανοούν τους λόγους που οδήγησαν στη συμμαχία τα βαλκανικά κράτη εναντίον της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Διερευνούν την κατάσταση που επικρατούσε κατά την πρώτη δεκαετία του 20ου αιώνα στα Βαλκάνια, τις εθνικές διεκδικήσεις των εθνικών κρατών, τις αιτίες που οδήγησαν στον Α΄ Βαλκανικό Πόλεμο.

Ερμηνεύουν επίσης την αντιπαράθεση του πρωθυπουργού Βενιζέλου με το διάδοχο Κωνσταντίνο για την κατεύθυνση που θα έπρεπε να ακολουθήσουν οι ελληνικές δυνάμεις προς το Μοναστήρι ή προς τη Θεσσαλονίκη.

Τέλος, οι μαθητές συγκρίνουν τα παλαιά σύνορα των κρατών της βαλκανικής χερσονήσου με τα νέα που προέκυψαν μετά τη Συνθήκη του Λονδίνου και διακρίνουν νικητές και ηττημένους.

Φύλλα εργασίας:

1. Χρονολόγιο: Η Εξέλιξη των Βαλκανικών Πολέμων

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 117

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20572/3295#20573>

Διευκρίνιση: Στο χρονολόγιο παρουσιάζονται οι αιτίες, η αφορμή, τα γεγονότα και τα αποτελέσματα των Βαλκανικών Πολέμων. Παρακολουθήστε τα γεγονότα και προσπαθήστε να τα οργανώσετε σε ένα νοητικό χάρτη.

2. Οι Νεότουρκοι

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 103

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20572/3295#20574>

Διευκρίνιση: Ποιοι ήταν οι Νεότουρκοι και πώς επηρέασαν τις εξελίξεις στην περιοχή των Βαλκανίων. Αναζητήστε την απάντηση στην παρακάτω παρουσίαση.

3. Το διάγγελμα του βασιλιά Γεωργίου Α' "Προς τον Λαό μου"

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 110

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20572/3295#20575>

Διευκρίνιση: Κάντε κλικ στον κίτρινο κύκλο και διαβάστε το διάγγελμα του Γεωργίου Α' προς τον ελληνικό λαό. Εντοπίστε τους λόγους τους οποίους επικαλέστηκε για να αιτιολογήσει την κήρυξη πολέμου εναντίον της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

4. Τα Αίτια και οι Αφορμές

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 34

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20572/3295#20576>

Διευκρίνιση: Ανασκοπώντας στα όσα μέχρι τώρα έχουμε διαπραγματευτεί φτιάξτε τον νοητικό χάρτη με τις αιτίες και την αφορμή που οδήγησαν στην έναρξη του Α' Βαλκανικού Πολέμου

5. Διαβάστε την Εικόνα.

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 67

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20572/3295#20577>

Διευκρίνιση: Παρατηρήστε την εικόνα και συζητήστε με άξονα τις ερωτήσεις που τη συνοδεύουν.

6. Οι Πολεμικές Κινήσεις των Ελληνικών Συμμαχικών Στρατευμάτων κατά τη διάρκεια του Α' Βαλκανικού Πολέμου

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 72

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20572/3295#20578>

Διευκρίνιση: Επιλέξτε την απάντηση που δείχνει τις πολεμικές κινήσεις των ελληνικών στρατευμάτων.

7. Οι Πολεμικές Κινήσεις των Σερβικών Συμμαχικών Στρατευμάτων κατά τη διάρκεια του Α' Βαλκανικού Πολέμου

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 72

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20572/3295#20579>

Διευκρίνιση: Επιλέξτε την απάντηση που δείχνει τις πολεμικές κινήσεις των σερβικών στρατευμάτων.

8. Οι Πολεμικές Κινήσεις των Βουλγαρικών Συμμαχικών Στρατευμάτων κατά τη διάρκεια του Α' Βαλκανικού Πολέμου

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 72

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20572/3295#20580>

Διευκρίνιση: Επιλέξτε την απάντηση που δείχνει τις πολεμικές κινήσεις των βουλγαρικών στρατευμάτων.

9. Η Μάχη στο Σαραντάπορο και... ο Μαρμαρωμένος Βασιλιάς

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 110

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20572/3295#20581>

Διευκρίνιση: Παρατηρείστε την εικόνα, και κατόπιν επιλέξτε τον κίτρινο διαδραστικό κύκλο. Θα δείτε εκεί μια αναφορά στη μάχη του Σαρανταπόρου. Αναζητήστε πληροφορίες στη Βικιπαίδεια και γράψτε ένα μικρό κείμενο για τη μάχη αυτή.

10. Όταν Γράφουν οι Στρατιώτες: Συνθήκες Πολέμου

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 80

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20572/3295#20582>

Διευκρίνιση: Διαβάστε ένα γράμμα από τον Α' Βαλκανικό Πόλεμο και απόσπασμα από ημερολόγιο στρατιώτη κατά τον Β' Βαλκανικό Πόλεμο. Στη συνέχεια, περιγράψτε τις συνθήκες που επικρατούσαν στο μέτωπο.

11. Η Συνθήκη του Λονδίνου: Οι Χάρτες Αλλάζουν

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 67

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20572/3295#20583>

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Διευκρίνιση: Συγκρίνετε τους δύο χάρτες και διατυπώστε τον τρόπο που αλλάζουν τα σύνορα των εμπλεκόμενων κρατών. Σχολιάστε ιδιαίτερα τα σύνορα της Ελλάδας. Σε αυτό θα σας βοηθήσει ο παρακάτω διαδραστικός χάρτης της περιοχής των Βαλκανίων.

12. Η Συνθήκη του Λονδίνου: Οι Χάρτες Αλλάζουν

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 34

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20572/3295#20584>

Διευκρίνιση: Περιηγηθείτε στο διαδραστικό χάρτη και βρείτε τα εδάφη που προσαρτήθηκαν στην Ελλάδα με το τέλος του Α' Βαλκανικού Πολέμου.

2η Φάση: Β' Βαλκανικός Πόλεμος

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Εργαστήριο Υπολογιστών

Οι μαθητές και οι μαθήτριες κατανοούν τους λόγους που έφεραν σε ρήξη τη Βουλγαρία με τις άλλες δύο σύμμαχες χώρες, την Ελλάδα και τη Σερβία. Διερευνούν τα γεγονότα και αποτιμούν τα αποτελέσματα του Β' Βαλκανικού Πολέμου. Κατόπιν, προσεγγίζουν τους Βαλκανικούς Πολέμους από διαφορετική οπτική γωνία: ως την αρχή του τέλους της μακραίωνης συνύπαρξης των διαφορετικών εθνοτήτων στα Βαλκάνια.

Φύλλα εργασίας:

1. Γράμματα από το Μέτωπο

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 67

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20572/3296#20585>

2. Μια... Άλλη Ανάγνωση των Αιτιών

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 110

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20572/3296#20586>

Διευκρίνιση: Παρατηρήστε την εικόνα του βουλγαρικού ημερολογίου του 1913 και κάντε κλικ στο διαδραστικό κόκκινο κύκλο για να αναζητήσετε μέσα από το κείμενο τους λόγους για τους οποίους η

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Βουλγαρία στράφηκε εναντίον των συμμάχων της στο Β' Βαλκανικό Πόλεμο.

3. Οι Αιτίες Έναρξης του Β' Βαλκανικού Πολέμου

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 80

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20572/3296#20587>

4. Οι Συμμαχίες και οι Αντίπαλοι

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 55

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20572/3296#20588>

5. Η Απελευθέρωση της Μακεδονίας

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 110

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20572/3296#20590>

Διευκρίνιση: Κάντε κλικ στο διαδραστικό γαλάζιο κύκλο της εικόνας και διαβάστε κείμενα σχετικά με την επικράτηση των Ελλήνων στην Θεσσαλονίκη. Στη συνέχεια συζητήστε για την κεντρική σημασία που είχε η περιοχή αυτή για του Έλληνες.

6. Η Συνθήκη του Βουκουρεστίου: Η Μεγάλη Ελλάδα

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 72

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20572/3296#20591>

Διευκρίνιση: Παρατηρήστε το χάρτη

7. Οι Μεγάλοι Πρωτεργάτες

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 110

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20572/3296#20592>

Διευκρίνιση: Παρατηρήστε την εικόνα και συζητήστε τις ερωτήσεις. Στη συνέχεια κάντε κλικ στο διαδραστικό μαύρο κύκλο και μελετήστε ένα κείμενο όπου παρουσιάζει τη συνεργασία και την προσφορά των δύο αντρών στον θρίαμβο των Βαλκανικών Πολέμων.

8. Ο Διπλωμάτης και ο Πολεμιστής

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 67

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20572/3296#20593>

Διευκρίνιση: Κάθε ένας από τους δύο πρωτεργάτες είχε ένα διακριτό ρόλο κατά τη διάρκεια των πολέμων. Οι ρόλοι μοιάζει να αποτυπώνονται στην παρακάτω φωτογραφία και την αντίστοιχη λαϊκή ζωγραφιά. Θα μπορούσατε να τους υποθέσετε;

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.